

30.9.2024

Asia/7

7

V 9.10.2024, Keskustan valtuustoryhmän ryhmäaloite segregatio- vaikutusten ennakoarvioinnista

Pöydälle 23.09.2024

HEL 2024-004647 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Helsingin keskustan valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki arvioi jatkossa ennakolta päätöksentekoon tulevia esityksiä erityisesti kaupunginosien eriytymisen eli segregaatios näkökulmasta. Etenkin palveluverkon kehittämisestä, varhaiskasvatuksesta, koulutuksen ja sosiaali- ja terveystalouden toimipisteistä ja alueiden suunnittelusta ja kaavoituksesta päätettäessä tulisi jatkossa tehdä segregatiovaikutusten arviointi ja liittää se osaksi päätöksentekoa.

Helsingissä on vuonna 2019 valmistunut yleisohjeistus, miten päätösten vaikutuksia arvioidaan ennakoon. Toimielinten päätettäväksi menevien asioiden kohdalla vastuuvastuun valmistelijan tulee tehdä päätöksen vaikutusten arviointi, jos päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia tai päätös liittyy kaupungin strategiaan tavoitteisiin.

Päätösten vaikutuksia tulee arvioida useasta eri näkökulmasta, ja vaikutusten ennakoarvioinnissa eri näkökulmia yhdistetään samaan arvioinnin kohteena olevaan asiaan. Valmistelussa huomioidaan ennakoon päätösten vaikutuksia eri näkökulmista kuten vaikutukset kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.

Ennakoarvioinnin toteutuksen määrittelyyn on luotu apuvälineitä hahmottamaan keskeisimpiä vaikutuksia. Kuntalaisvaikutusten osalta arvioidaan esimerkiksi vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin, asumiseen ja asumisympäristöön, turvallisuuteen, eri väestöryhmiin sekä yhdenvertaisuuteen.

Segregatiovaikutuksia tarkastellaan mm. terveys- ja hyvinvointierojen kasvuna tai vähentymisenä, haavoittuvassa asemassa olevien lasten tilanteesta käsin sekä lapsen oikeuksien näkökulmasta tai yleisemmin sosiaalisina vaikutuksina. Osana ennakoarviointia tarkastellaan myös laajasti tilasto- ja tutkimustietoa segregaatios näkökulmasta. Tehtyjen

ennakkoarviointien tulokset hyödynnetään jo nyt päätösten perusteluteksteistä tai erillisenä liitemateriaalina. Kaupungin uudistetussa lapsivaikutusten arvioinnin mallissa on ohjeistettu otsikoimaan ennakkoarviointi erikseen päätöksen perustelutekstiin.

Helsingissä käynnistettiin vuonna 2019 päätösvalmistelijoiden koulutussarja päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin osaamisen lisäämiseksi. Keväällä 2024 on päivitetty valmistelijoiden ohjeita päätösten ennakkoarvioinnista, luotu uusi intrasivu työn tueksi sekä järjestetty koulutuksia ja tilaisuuksia mm. lapsivaikutusten arvioinnista.

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointiin on tarjolla Helsingin arviointimalleissa kattavasti eri vaikutusten näkökulmia. Segregaation näkökulman voidaan arvioida tulevan riittävästi katetuksi nykyisten päätösvaikutusten arviointimalleja hyödyntämällä.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 09-310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 27.03.2024 Peltokorpi Terhi Helsingin arvioitava päätösten segregatiovaikutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano